

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro předškolní vzdělávání

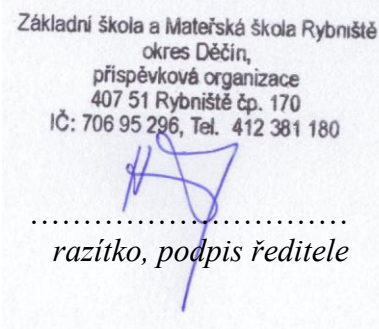
„ROK S KRÍKEM“

OBSAH:

1. Identifikační údaje o mateřské škole.....	3
2. Obecná charakteristika školy.....	4
3. Podmínky vzdělávání.....	4-9
4. Organizace vzdělávání.....	9
5. Charakteristika vzdělávacího programu.....	9-10
6. Vzdělávací obsah	11-24
7. Evaluační systém	25
8. Zdroje, právní předpisy	26

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

- *název dokumentu:* Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Rok s krtkem“
- *název školy a kontakty:*
**Základní škola a Mateřská škola Rybníště, okres Děčín,
příspěvková organizace**
407 51 Rybníště čp. 170
tel.: 412 381 181, e-mail: skola.rybniste@seznam.cz, www.zsrybniste.cz
IČO: 70695296
IZO, RED-IZO: 600 076 083
- *statutární zástupce:* Mgr. Martina Kočišová
- *zpracovatelé programu:* Jana Latislavová, Jitka Mind'ašová
- *údaje o zřizovateli:* Obec Rybníště, okres Děčín
407 51 Rybníště 33
tel.: 412 381 121, e-mail: obec@obecrybniste.cz
- *číslo jednací:* 162/2020
- *platnost dokumentu:* od 1.9. 2020

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Naše mateřská škola je jednotřídní s kapacitou 24 dětí. Dětem se věnují zpravidla dvě kvalifikované učitelky a podle aktuálních možností další pedagogický, nebo nepedagogický, pracovník.

Budova, ve které sídlí mateřská škola, se nachází v centru obce, v těsné blízkosti obecního parku s dětským hřištěm, obklopena zelení. K budově patří vybavená školní zahrada.

Ve stejné budově sídlí také málotřídní základní škola s prvním stupněm (viz spolupráce se základní školou níže).

Velkou předností je rodinná a klidná atmosféra, která usnadňuje adaptaci nově přichozích dětí.

Vzhledem k tomu, že se v Rybníšti nachází autobusová zastávka i vlakové nádraží (obec leží ve směru Rumburk – Děčín, Varnsdorf – Děčín), lze z okolních měst a vesnic do naší školy také dojíždět.

* Spolupráce se základní školou

- návštěvy předškolních dětí v 1. ročníku
- účast učitelek na zápisu
- účast ředitelky školy na schůzce rodičů před zápisem do 1.ročníku
- využití prostor ZŠ pro potřeby MŠ
- účast na společných divadelních akcích
- společné přispívání do obecních novin
- společné vystupování na akcích školy

* Společné projekty

- o Podzimní dílničky s rodiči
- o Vánoční jarmark
- o Karneval
- o Velikonoční tvoření

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 VĚCNÉ PODMÍNKY

- hlavní prostory mateřské školy jsou v 1. patře budovy, jsou dostatečně velké a vyhovují nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí (vstupní chodbička, herna, ložnice, umývárna a toalety)
- k pohybovým aktivitám lze využívat dostatečně vybavenou tělocvičnu
- k mateřské škole bezprostředně navazuje prostorná školní zahrada s pískovištěm a vybavením, které vyhovuje normám a je ekologicky nezávadné
- šatna a školní jídelna se nachází v přízemí (organizované přesuny umožní dětem naučit se pravidlům, která využijí v základní škole)
- třída je dostatečně vybavena dětským nábytkem
- hračky, pomůcky, náčiní jsou umístěny tak, aby na ně děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát i ukládat a jsou stanovena pravidla pro jejich využívání
- děti se samy svými výtvořky podílejí na úpravě a výzdobě interiéru
- prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné dětem a mohli je shlédnout i jejich rodiče

- všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů
  - lze využívat kvalitní kopírovací a laminovací zařízení a vybavení, notebook
- Máme v plánu dle prostorových a finančních možností zlepšovat materiální podmínky v mateřské škole.*

3.2 ŽIVOTOSPRAVA

- dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, je zachována skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají stále k dispozici dostatek tekutin a mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly
  - děti nikdy nenutíme do jídla, ale snažíme se, aby alespoň ochutnaly
  - je zajištěn pravidelný denní režim, který je však natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci
  - děti jsou zpravidla každodenně dostatečně dlouho venku
  - děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy a tělocvičně
  - v denním režimu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí (dětem s nižší potřebou spánku je nabízen jiný klidný program na lůžku)
  - učitelé i další zaměstnanci mateřské školy se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor
- Máme v plánu dle kompetenčních, prostorových, časových, legislativních a organizačních možností zlepšovat podmínky životosprávy.*

3.3 PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

- nově přichozím dětem nabízíme možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci
  - respektujeme potřeby dětí, reagujeme na ně a napomáháme v jejich uspokojování (jednáme nenásilně, přirozeně a citlivě a navozujeme situace klidu, pohody, relaxace, apod.)
  - děti neúměrně nezatěžujeme
  - volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití
  - dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů, třída je pro děti kamarádkým společenstvím
  - všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno, jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou u nás nepřijatelné, děti nenásilně ovlivňujeme prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů)
  - uplatňujeme pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte (nabídka je dítěti tematicky blízká, pochopitelná, přiměřeně náročná, užitečná a prakticky využitelná)
- Máme v plánu dle kompetenčních, personálních a časových možností zlepšovat psychosociální podmínky naší mateřské školy.*

3.4 ORGANIZACE

- mateřskou školu lze navštěvovat od 6:00 h do 16:00 h
- denní řád je dostatečně pružný, umožňuje nám reagovat na individuální možnosti s potřeby dětí
- pravidelně zařazujeme řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity
- poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený
- učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání
- děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí
- děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat
- veškeré aktivity organizujeme tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování
- vytváříme podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách
- dbáme na osobní soukromí dětí, pokud to děti potřebují, mají možnost se uchýlit do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost při osobní hygieně apod.
- při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim
- realizace plánovaných činností je podpořena vhodnými materiálními podmínkami
- nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě (vyhláška č.14/2005 Sb. o předškolním vzdělávání v platném znění)
Máme v plánu dle kompetenčních, organizačních, časových a legislativních možností zlepšovat organizaci naší mateřské školy.

3.5 ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

- povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny
- při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří atmosféru vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor
- ředitelka školy zaměstnance pozitivně motivuje a podporuje vzájemnou spolupráci, práci zaměstnanců pravidelně vyhodnocuje
- pedagogové pracují jako tým, zvou ke spoluúčasti rodiče
- mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, se základní školou a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí
- kompetence k pedagogickému vedení má vedoucí učitelka MŠ
Máme v plánu dle kompetenčních a personálních možností zlepšovat řízení naší mateřské školy.

3.6 PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

- v mateřské škole jsou dvě kvalifikované učitelky a v případě možnosti personální podpora formou pečovatelky nebo školního asistenta, případně asistenta pedagoga
- provoz zajišťují tři zaměstnanci (školnice-uklízečka, kuchařky)
- pedagogové se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně

- zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem, tj. v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí
- logopedickou péči zajišťuje logopedická preventistka ve spolupráci s logopedem, péče o děti se speciálními potřebami probíhá ve spolupráci s příslušnými odborníky
- *Máme v plánu dle kompetenčních a personálních možností zlepšovat řízení naší mateřské školy.*

3.7 SPOLUÚČAST RODIČŮ

- ve vztahu mezi pedagogem a rodičem se snažíme o oboustrannou důvěru a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochotu spolupracovat
  - sledujeme konkrétní potřeby jednotlivých dětí (rodin) a snažíme se jim porozumět, vyhovět
  - rodičům umožňujeme podílet se na dění v mateřské škole
  - rodiče jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem co se v mateřské škole děje
  - učitelky pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích, rozvoji i učení, domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání
  - chráníme soukromí rodiny a zachováváme diskrétnost, nezasahujeme do života a soukromí rodiny
  - podporujeme rodinnou výchovu a navazujeme na ni
  - informujeme rodiče o poradenském servisu v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí (logoped, pedagogicko psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum)
  - přítomnost rodičů na oslavách školy a podílení se na nich
  - společná konzultace a řešení různých problémových situací
  - společná schůzka s ředitelkou ZŠ před zápisem do 1. ročníku
- Máme v plánu dle organizačních a časových možností rozvíjet spoluúčast rodičů.*

3.8 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

- vychází z platné legislativy
- za děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považovány děti s přiznanými podpůrnými opatřeními (děti s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně)
- pro úspěšné vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nutné také zkvalitňování připravenosti pedagogických pracovníků, případně zajištění funkce asistenta pedagoga
- ***Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami***
  - plán pedagogické podpory sestavují obě učitelky, má písemnou podobu, před jeho zpracováním probíhají rozhovory učitelek, ve kterých si stanovují metody práce s dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami, poté připraví plán pedagogické podpory a zorganizují společnou schůzku se zákonnými zástupci dítěte, ve většině případů se schůzky účastní i ředitelka školy, která je za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami zodpovědná

3.9 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

- vychází z platné legislativy

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu nadaného dítěte nebo mimořádně nadaného dítěte

- při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech, s ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít
- pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení, do doby, než škola obdrží doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme zpravidla podle plánu pedagogické podpory, v případě identifikace mimořádného nadání dítěte vypracujeme individuální vzdělávací program, při jehož přípravě, realizaci a vyhodnocování úzce spolupracujeme s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením

3.10 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

- pokud se v mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, je nutné zajistit kromě standardních podmínek předškolního vzdělávání ještě další podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí
- dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší, potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla
- dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou, často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu

- ***podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let (péče musí být organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy):***

- mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti
- ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty, jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek
- prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku
- mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dětí
- šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem pro náhradní oblečení a hygienické potřeby
- je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí
- vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí

- učitelky uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup, důležité jsou pozitivní vztahy a spolupráce s rodinou (oboustranná důvěra)

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

- jednotřídní mateřská škola, věkově smíšená třída o maximálním počtu 24 dětí
- souběžné působení obou učitelek pokrývá spontánní i záměrné činnosti ve skupinách i individuálně, pobyt venku a oběd
- přijímání dětí do mateřské školy je uvedeno ve školním řádu, kritéria udává platná legislativa (spádovost a věk dítěte), termín zápisu do mateřské školy je zveřejňován v prostorách školy, na webových stránkách školy, v obecních novinách a na webových stránkách zřizovatele
- pravidla pro individuální vzdělávání uvádí školní řád

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

ZAMĚŘENÍ ŠKOLY:

- rodinná škola s malým počtem dětí a žáků, klidnou atmosférou
- podmínky pro přijímání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- spolupráce se základní školou, která je ve stejné budově

Cílem je, aby naši MŠ opouštěly zdravě sebevědomé, samostatné děti, které jsou schopny samostatně jednat, umět se rozhodovat, být schopné empatie a dále se rozvíjet po všech stránkách osobnosti. Učíme děti žít ve společnosti druhých, být ohleduplnými a tolerantními vůči ostatním. Prostřednictvím denních činností vytváříme předpoklady pro vstup do ZŠ a jejich další vzdělávání.

Snažíme se o vytváření zdravých životních návyků a postojů, aktivního přístupu k řešení problémů a schopnosti samostatně se rozhodovat a nést odpovědnost za svou volbu.

V rámci možností naší mateřské školy vytváříme příjemné prostředí pro další rozvoj dětí. Využíváme propojení MŠ a ZŠ při různých společných akcích, díky čemuž je dětem usnadněn přestup do 1. ročníku ZŠ. Naším hlavním cílem je předávat a zprostředkovávat dětem základní životní zkušenosti v přirozeném prostředí skupiny vrstevníků.

Školní vzdělávací program je zároveň třídním vzdělávacím programem. Na základě integrovaných bloků si učitelky tvoří své týdenní plány.

METODY A FORMY VZDĚLÁVÁNÍ:

Základním prostředkem vzdělávání je hra, spontánní a tvořivá, vycházející ze zájmu dítěte. Řízené činnosti jsou pedagogem motivované a jsou založené na záměrném a spontánním učení založeném na aktivním zapojení dítěte.

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Omezujeme formu předávání hotových poznatků a slovních poučení. Upřednostňujeme aktivní účast dítěte při učení, založeném na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení. Zpravidla vše probíhá ve skupinách, či individuálně. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti.

POPIS ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI, DĚTÍ NADANÝCH:

- ***Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami***
  - plán pedagogické podpory sestavují obě učitelky, má písemnou podobu, před jeho zpracováním probíhají rozhovory učitelek, ve kterých si stanovují metody práce s dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami, poté připraví plán pedagogické podpory a zorganizují společnou schůzku se zákonnými zástupci dítěte, ve většině případů se schůzky účastní i ředitelka školy, která je za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami zodpovědná
- ***Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory a individuálního vzdělávacího plánu nadaného dítěte nebo mimořádně nadaného dítěte***
  - při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech, s ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít
  - pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení, do doby, než škola obdrží doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme zpravidla podle plánu pedagogické podpory, v případě identifikace mimořádného nadání dítěte vypracujeme individuální vzdělávací program, při jehož přípravě, realizaci a vyhodnocování úzce spolupracujeme s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením

POPIS ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET:

- mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti
- ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty, jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek
- prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku
- mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dětí
- šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem pro náhradní oblečení a hygienické potřeby
- je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí
- vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí
- učitelky uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup, důležité jsou pozitivní vztahy a spolupráce s rodinou (oboustranná důvěra)

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

INTEGROVANÉ BLOKY:

- I. Krtek se představuje**
- II. Krtek a podzim**
- III. Krtek a zima**
- IV. Krtek a jaro**
- V. Krtek a léto**

I. KRTEK SE PŘEDSTAVUJE

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- seznámení s režimem v mateřské škole
- společná setkání a vzájemné naslouchání
- seznámení se všemi zaměstnanci mateřské školy a jejich prací
- poznávání blízkého okolí mateřské školy
- pohybové, dopravní a tvořivé hry na zahradě mateřské školy
- společenské hry nejrůznějších zaměření
- rozvíjení v sebeobslužných činnostech (hygiena, stolování, oblékání, úklid hraček)
- hry a činnosti, které vedou k ohleduplnosti k druhému
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

dítě ukončující předškolní vzdělávání zpravidla

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

II. KRTEK A PODZIM

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- vycházky do přírody, pozorování změn v přírodě, sběr přírodnin
- tvořivá práce s přírodninami
- nácvik, zpět písní s podzimní tematikou
- poznávání rozdílů mezi městem a vesnicí
- prohlubování znalostí o struktuře rodinných vztahů
- hry zaměřené k poznávání na rozlišování různých společenských rolí (dítě – rodič)
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry
- konkrétní operace, pokusy s materiálem (třídění, porovnávání, uspořádání, odhad)
- přímé pozorování přírodního prostředí
- smyslové hry, společné rozhovory nad obrázky a skutečností
- cílené pozorování předmětů (ovoce, zelenina), určování a pojmenování jejich vlastností (velikost, barva, vůně, tvar)
- praktická manipulace a pokusy

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)

- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

dítě ukončující předškolní vzdělávání zpravidla

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

III. KRTEK A ZIMA

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- hudební a hudebně pohybové činnosti (hra na dětské hudební nástroje, nácvik tanečků, ladění pohybu s hudbou, zpět písní se zimní a vánoční tematikou)
- přednes, recitace, dramatizace
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- hry a činnosti nejrůznějších zaměření podporujících tvořivost, představivost a fantazii
- estetické a tvůrčí aktivity
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, pučít hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor
- společné posezení u vánočního stromečku

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- zachovávat správné držení těla
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- chápat slovní vtip a humor
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- zorganizovat hru
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

dítě ukončující předškolní vzdělávání zpravidla

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

IV. KRTEK A JARO

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení)
- nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovňovací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- přednes, recitace, dramatizace, zpět (hudebně pohybové činnosti, hra na dětské hudební nástroje, zpěv s doprovodem)
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály v svém okolí a jejich prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání apod.)
- hry a aktivity na téma dopravy
- cvičení bezpečného chování v dopravních prostředcích, kterých se dítě běžně účastní
- praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

dítě ukončující předškolní vzdělávání zpravidla

- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

V. KRTEK A LÉTO

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- konstruktivní a grafické činnosti
- zdolávání různých překážek
- běh na krátkou vzdálenost
- chůze v přírodním terénu se zdoláváním přírodních překážek
- chůze na delší vzdálenosti (výlety za obec)
- přímé pozorování přírodních, kulturních a technických objektů i jevů v okolí dítěte
- rozhovor o výsledku pozorování (vycházky po obci)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně značkových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- výlety do okolí (do přírody, do okolních obcí, na dětské kulturní akce)
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějších zaměření
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy, výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno

- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

dítě ukončující předškolní vzdělávání zpravidla

- si všimá dětí i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevíšavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

6. Evaluační systém

OBLASTI EVALUACE	PROSTŘEDKY EVALUACE	ČASOVÝ PLÁN	ODPOVĚDNOST
soulad školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem	porovnávání textů	při změně legislativy, při zásadní změně v mateřské škole	ředitelka školy
plnění cílů školního vzdělávacího programu	hospitace metoda kroužkování	pravidelně při tvorbě týdenních plánů, minimálně třikrát ročně	učitelky mateřské školy ředitelka školy
způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání	práce dětí hospitace třídní kniha	minimálně třikrát ročně, nebo podle potřeby pravidelně	ředitelka školy učitelky mateřské školy
práce učitelů	hospitace metoda kroužkování práce dětí fotodokumentace	pravidelně	ředitelka školy vedoucí učitelka mateřské školy
výsledky vzdělávání, vyhodnocování pokroku každého dítěte	hospitace portofólia dotazník	průběžně podle možností a potřeby dvakrát ročně	ředitelka školy učitelky mateřské školy
kvalita podmínek	hospitace inventarizace fotodokumentace	dvakrát ročně	ředitelka školy vedoucí učitelka mateřské školy

7. ZDROJE, PRÁVNÍ PŘEDPISY

- Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (Praha, leden 2017)
- Manuál k přípravě školního (třídního) vzdělávacího programu mateřské školy (VÚP v Praze, 2005)
- zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
- vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích..., ve znění pozdějších předpisů
- Miroslava Sloupová-Rok s krtkem (Portál, 2014)
- Kateřina Konvalinová: Jaro, léto, podzim, zima, ve školce je pořád prima (Portál, 2014)
- Jana Čapková: Zimu máme na krku, Vítáme se s kamarády, Podzim klepe na dveře (Budík, 2017)